

Χαιρετισμός του
Εθνικού Συντονιστή για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς
κ. Ιωάννη Τέντε, ε.π. εισαγγελέα του Αρείου Πάγου

στο
7^ο Ετήσιο συνέδριο της «Διεθνούς Διαφάνειας – Ελλάς»
με θέμα
«Κράτος και Διαφθορά «Ο ρόλος της Ηγεσίας»

Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου 2014

Divani Caravel

Δύο είναι οι ουσιώδεις προϋποθέσεις, χωρίς τη συνδρομή των οποίων καμία προσπάθεια περιστολής της διαφθοράς δεν μπορεί να ευδοκιμήσει:

Η πρώτη είναι η πολιτική βούληση

Η δεύτερη η στήριξη, η συμμετοχή της Κοινωνίας

Χωρίς μία ισχυρή και σταθερή πολιτική βούληση είναι αδύνατον να υπάρξουν τα απαραίτητα στοιχεία για την προώθηση μιας συγκροτημένης, πολυεπίπεδης, ολοκληρωμένης αντιμετώπισης της Διαφθοράς όπως:

- Η κατάστροψη μιάς Εθνικής στρατηγικής.
- Η ίδρυση ενός κεντρικού οργάνου, υπό την καθοδήγηση του οποίου θα αναπτυχθεί η στρατηγική, όπως και ο ΕΣ.
- Η λήψη των νομοθετικών ή άλλων κανονιστικών μέτρων που είναι απαραίτητα για τη συγκρότηση του θεσμικού πλαισίου της αντιδιαφθοράς.
- Η διάθεση των απαραίτητων ανθρωπίνων και υλικών πόρων για την απρόσκοπτη λειτουργία τόσο του κεντρικού οργάνου όσο και των λοιπών φορέων που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της διαφθοράς.
- Η επιβολή της υποχρέωσης συνεργασίας και σύμπραξης μεταξύ των φορέων αυτών.
- Η ανάπτυξη των απαραίτητων προγραμμάτων, όπως εκπαιδευτικών και επικοινωνιακών προγραμμάτων.

Εξάλλου, η πολιτική βούληση πρέπει να προέρχεται αν είναι δυνατόν από όλους τους πολιτικούς χώρους, από όλες τις πολιτικές ηγεσίες. Και το κυριότερο: πρέπει να έχει διάρκεια. Προ ημερών ήλθε στην Αθήνα και μας επισκέφθηκε ένας βρετανός εμπειρογνώμονας σε θέματα διαφθοράς. Μιλώντας με πάθος παρομοίαζε την πολιτική βούληση σαν μια φλόγα στην αρχή πιο ζωνηρή, αργότερα πιο αδύναμη, έτοιμη να σβήσει με το παραμικρό πολιτικό φύσημα. Αυτή τη φλόγα, έλεγε, πρέπει με κάθε μέσο να την προστατεύσουμε.

Ίσως κάποιες προσωπικότητες μπορούν να βοηθήσουν σε αυτό. Καλύτερα όμως από όλους μπορεί να το κάνει αυτό, να προστατεύσει δηλαδή την αβέβαιη φλόγα της πολιτικής βούλησης, η κοινωνία με την επαγρύπνηση και τη συμμετοχή της.

Εξάλλου η διαθέτουσα την πολιτική βούληση πολιτική ηγεσία οφείλει, δίνοντας το παράδειγμα, να ξεκινά την εφαρμογή πολιτικών που διασφαλίζουν τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη λογοδοσία από τον ίδιο τον εαυτό της. Στη χώρα μας τους τελευταίους μήνες έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση αυτή με την ψήφιση νέων νόμων α) για τον έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης και συμφερόντων των πολιτικών και β) τον έλεγχο της χρηματοδότησης πολιτικών κομμάτων, καθώς και με την υιοθέτηση Κώδικα Δεοντολογίας της Κυβέρνησης. Ωστόσο παραμένει ακόμα ανοιχτό το ζήτημα του ειδικού κατά το Σύνταγμα προνομιακού καθεστώτος της ποινικής μεταχείρισης Υπουργών και Βουλευτών. Είχα τοποθετηθεί σχετικά σε δημόσια εκδήλωση και είχα γράψει, προ πολλών μηνών, σε άρθρο μου, διατυπώνοντας τις ανησυχίες μου επί του τελευταίου αυτού ζητήματος (προνομιακής ποινικής μεταχείρισης) τα εξής «Δεν ξέρω όμως αν, ... η κοινωνία θα συγχωρήσει την πολιτική, αν τυχόν, λόγω οποιασδήποτε χρονοτριβής ή οποιωνδήποτε έκτακτων περιστάσεων, χαθεί η ευκαιρία να ξεκινήσει η αναθεώρηση του Συντάγματος από τη παρούσα Βουλή ώστε να ολοκληρωθεί σε εύλογο χρόνο». Οι τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις, Κυρίες και Κύριοι, δυστυχώς, κάθε άλλο παρά διασκεδάζουν τις ανησυχίες μου αυτές.

Ας έλθουμε τώρα στη δεύτερη από τις ουσιώδεις προϋποθέσεις επιτυχίας της αντιδιαφθοράς. Στη στήριξη και τη σύμπραξη της κοινωνίας. Και το τελειότερο ακόμα σύστημα κατά της διαφθοράς για να λειτουργήσει σωστά απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, Διότι σε τελική ανάλυση οι ίδιοι οι πολίτες, από διαφορετικές θέσεις, εξουσιαζόντων και εξουσιαζομένων, είναι

αυτοί που θα κληθούν να εφαρμόσουν τους νόμους και τα προγράμματα κατά της διαφθοράς.

Ειδικότερα δύο είναι οι κοινωνικές οντότητες που μπορούν να στηρίξουν την αναμέτρηση της πολιτείας με τη διαφθορά α) ο κόσμος των επιχειρήσεων και της οικονομίας και β) η κοινωνία των πολιτών. Από τον πρώτο περιμένουμε στην προώθηση, με αυτοδέσμευση, πνεύματος συμμόρφωσης προς τους νόμους, την επιχειρηματική δεοντολογία και τις ηθικές αξίες που συνδέονται με τις ιδιωτικές οικονομικές συναλλαγές. Από τη δεύτερη αναμένουμε αφύπνιση και συστράτευση. Την καλούμε να ενεργοποιηθεί να εγκαταλείψει την κουλτούρα ανοχής της διαφθοράς, την απάθεια και τη μοιρολατρία. Να υιοθετήσει στάση ενεργητική, να απαιτεί διαφάνεια και λογοδοσία.

Η Διεθνής Διαφάνεια – Ελλάς κ. Πρόεδρε, κ. Μπακούρη είναι πάντα παρούσα στον αγώνα κατά της διαφθοράς. Είναι άλλωστε θεσμικός μας εταίρος, αφού εκπρόσωπός της, (εσείς) μετέχει στο προβλεπόμενο από το νόμο επίσημο συμβουλευτικό μας όργανο, το Συμβουλευτικό Σώμα κατά της Διαφθοράς. Και εμείς από την πλευρά μας στηρίζουμε το δικό σας έργο και ευχόμαστε καλή επιτυχία στο σημερινό 7^ο Ετήσιο Συνέδριό σας